

Mick Antoniw AS/MS
Y Cwnsler Cyffredinol a Gweinidog y Cyfansoddiad
Counsel General and Minister for the Constitution

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Huw Irranca-Davies AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru

20 Ebrill 2022

Annwyl Huw,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 25 Mawrth ynglŷn â'm hymddangosiad yng nghyfarfod y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad ar 14 Mawrth. Roeddwn yn croesawu'r cyfle i siarad â'r Pwyllgor am yr Adolygiad o Gysylltiadau Rhynglywodraethol, Deddf y Farchnad Fewnol, a Chonfensiwn Sewel. Rwyf wedi ymateb yn fanwl i'ch cwestiynau pellach mewn Atodiad i'r llythyr hwn.

Yn gywir,

A handwritten signature in blue ink that reads "Mick Antoniw". The signature is written in a cursive style and is positioned above a short horizontal line.

Mick Antoniw AS/MS
Y Cwnsler Cyffredinol a Gweinidog y Cyfansoddiad
Counsel General and Minister for the Constitution

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Mick.Antoniw@llyw.cymru
Correspondence.Mick.Antoniw@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Atodiad

Cysylltiadau Rhynglywodraethol

1. Gwnaethoch nodi eich bod yn gobeithio trafod y broses o weithredu'r Adolygiad o Gysylltiadau Rhynglywodraethol a'r sefyllfa o ran deddfwriaeth y DU yng nghyfarfod cyntaf y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol y mis hwn. Byddwch wedi gweld ein llythyr at y Prif Weinidog (dyddiedig 22 Mawrth) a'n cais i gael y wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd yn dilyn y cyfarfod cyntaf. Beth yw eich blaenoriaethau a'ch disgwyliadau o ran gwaith y Pwyllgor Sefydlog hwnnw?

Cynrychiolodd y Prif Weinidog a minnau Lywodraeth Cymru yng nghyfarfod cyntaf y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol ar 23 Mawrth. Ysgrifennodd y Prif Weinidog atoch ar 31 Mawrth i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y trafodaethau yn y cyfarfod hwnnw. Cyhoeddodd y Prif Weinidog hefyd Ddatganiad Ysgrifenedig i Senedd Cymru ("y Senedd") ynglŷn â'r Pwyllgor Sefydlog, gan nodi bod pynciau pwysig argyfwng Wcráin, ein dull o ymdrin â deddfwriaeth y DU, a'r Papur Gwyn Codi'r Gwastad wedi'u trafod yn y cyfarfod.

O ran gweithredu'r Adolygiad o Gysylltiadau Rhynglywodraethol, cytunwyd y byddai blaenraglen o gyfarfodydd yn cael ei datblygu i alluogi patrwm ymgysylltu strwythuredig a rheolaidd. Mae'n bwysig bod y cyfarfodydd hyn yn cael eu hamserlennu a'u cynnal yn rheolaidd er mwyn gwireddu addewid yr Adolygiad o Gysylltiadau Rhynglywodraethol. Rhaid rhoi amser i'r Pwyllgor Sefydlog sefydlu ei ffyrdd o weithio, gyda chydberchnogaeth o'r peirianwaith, gan gynnwys, er enghraifft, cadeirio cyfarfodydd a gosod agendâu ar y cyd, a'r bwriad i weithio ar sail cytundeb drwy gonsensws.

Bydd y Pwyllgor Sefydlog yn fforwm pwysig i Weinidogion drafod materion trawsbynciol domestig a rhyngwladol. Bydd y Pwyllgor Sefydlog yn darparu sylfaen gref ar gyfer cydweithio a chydweithredu ar fframweithiau cyffredin a materion rheoleiddio ac i hwyluso ymgynghori rhwng y llywodraethau ar lefel Weinidogol. Bydd y Pwyllgor Sefydlog yn goruchwylio ymgysylltu ar lefel portffolios ac yn darparu llwybr uwchgyfeirio ar gyfer materion o bwysigrwydd strategol.

2. Sut, yn eich barn chi, y dylai'r Pwyllgor Sefydlog fynd ati i oruchwylio marchnad fewnol y DU a fframweithiau cyffredin? Yn benodol:

- Faint o sylw y dylai'r Pwyllgor Sefydlog ei roi i adroddiadau Swyddfa'r Farchnad Fewnol?
- Sut bydd y Pwyllgor Sefydlog yn sicrhau bod trafodaethau ynghylch cydbwysio cyfleoedd a risgiau gwahaniaeth rheoleiddiol yn agored i seneddau a rhanddeiliaid?

Fel y nodir yn ei Gylch Gorchwyl, bydd y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol yn ystyried materion sy'n effeithio ar safonau rheoleiddio ledled y DU ar gyfer masnach fewnol ac yn ystyried goblygiadau dulliau gwahanol o sefydlu polisïau lleol trawsbynciol sy'n effeithio ar faes cyfrifoldeb llywodraeth arall. Dylai trafodaethau â'r llywodraethau eraill drwy'r Pwyllgor Sefydlog – a thrwy Grwpiau Rhyngweinidogol perthnasol ar faterion penodol – alluogi adroddiadau gan Swyddfa'r Farchnad Fewnol a datblygiadau ehangach i gael eu hystyried. Rydym yn parhau i ymrwymo i ymgysylltu â'r Senedd a rhanddeiliaid wrth ystyried polisi rheoleiddio a gwahaniaethau posibl yn y dyfodol, ac i adrodd am drafodaethau Rhyngweinidogol yn unol â'r Cytundeb Cysylltiadau Rhyngsefydliadol a threfniadau sy'n ymwneud â Fframweithiau Cyffredin.

Mae gan Swyddfa'r Farchnad Fewnol ddyletswydd i gyhoeddi adroddiad blynyddol (y cyntaf erbyn mis Mawrth 2023 fan bellaf) ac unwaith bob pum mlynedd gydag archwiliad manylach o iechyd y farchnad fewnol. Bydd yr adroddiad pum mlynedd hwn hefyd yn edrych ar sut y mae Fframweithiau Cyffredin yn cyfrannu at weithrediad effeithiol y farchnad fewnol.

Cyhoeddodd Swyddfa'r Farchnad Fewnol [adroddiad](#) cychwynnol fis Mawrth eleni. Ymysg pethau eraill, mae'n ystyried mesurau rheoleiddio posibl y pedair gwlad yn y dyfodol, o fewn cwrmpas Deddf Marchnad Fewnol y DU 2020, ac yn darparu dadansoddiad cychwynnol o ddata masnach o fewn y DU ynghylch maint a phwysigrwydd y farchnad hon.

▪ Beth yw eich ymateb i argymhelliad diweddar Pwyllgor Cyfansoddiad, Ewrop, Materion Allanol a Diwylliant Senedd yr Alban fod angen cytundeb rhwng Llywodraeth yr Alban a Senedd yr Alban na ddylid, fan lleiaf, wanhau ymgynghoriad cyhoeddus neu waith craffu seneddol o ganlyniad i fframweithiau cyffredin a gwaith rhynglywodraethol?

Rwy'n cytuno â'r argymhelliad hwn; ni fwriedir i Fframweithiau Cyffredin ymyrryd â gallu'r Senedd neu unrhyw ddeddfwrfa arall i graffu.

3. Gwnaethom drafod y gwaith sy'n mynd rhagddo i sefydlu'r Ysgrifenyddiaeth Cysylltiadau Rhynglywodraethol. A allech nodi eich disgwyliadau ynghylch maint yr ysgrifenyddiaeth a'i chyfansoddiad o ran graddau? O ystyried y rôl allweddol y bydd yr ysgrifenyddiaeth yn ei chwarae yn yr haenau newydd o weithio rhynglywodraethol ac, yn anad dim, yn y prosesau ar gyfer datrys anghydfodau, byddem yn ddiolchgar pe gallech sicrhau bod gennym y wybodaeth ddiweddaraf am y gwaith i sefydlu'r ysgrifenyddiaeth.

Fel yr amlinellwyd yn y sesiwn dystiolaeth, nid yw adnoddau'r ysgrifenyddiaeth Cysylltiadau Rhynglywodraethol sefydlog wedi'u penderfynu'n derfynol eto. Mae gwaith ar y gweill ar y cyflenwad staff cyffredinol a'r cymysgedd o ran graddau yn ogystal ag opsiynau recriwtio i sicrhau adnoddau priodol i'r ysgrifenyddiaeth sefydlog gyflawni ei swyddogaethau. Bydd perchnogaeth yn cael ei rhannu ar draws y pedair llywodraeth, ond bydd yn gweithredu'n annibynnol ar fuddiannau unrhyw riant lywodraeth. Bydd yr ysgrifenyddiaeth yn atebol i'r Cyngor yn y pen draw. Bydd yn cefnogi ac yn cydlynu busnes ar y brig a haenau trawsbynciol – ond nid y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol ar Gyllid – ac yn goruchwyllo anghydfodau, yn ôl set o ganllawiau y cytunwyd arni. Bydd yr ysgrifenyddiaeth sefydlog yn cysylltu ac yn cydweithio'n agos ag uwch swyddogion Cysylltiadau Rhynglywodraethol ar draws yr holl lywodraethau. Nodir swyddogaethau craidd yn y pecyn diwygiadau. Hyd nes y sefydlir yr ysgrifenyddiaeth sefydlog, bydd swyddogion o bob llywodraeth yn gweithredu fel ysgrifenyddiaeth ar y cyd. Byddaf yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf ichi wrth i'r ysgrifenyddiaeth sefydlog gael ei sefydlu.

4. Fel y'i trafodwyd yn ystod y sesiwn, roedd datganiad Gweinidog yr Economi ar 10 Mawrth bod cyfarfod cyntaf y Grŵp Rhyngweinidogol ar Gysylltiadau'r DU a'r UE (IMG) wedi cael ei alw gyda dim ond dwy awr o rybudd yn peri pryder. Gwnaethoch fynegi'r gobaith mai trafferthion cychwynnol cynnar oedd y rhain. Sut y bydd Llywodraeth Cymru yn ceisio sicrhau bod rhybudd digonol yn cael ei rhoi ar gyfer galw cyfarfodydd Grwpiau Rhyngweinidogol yn y dyfodol?

Fel y nodir uchod, mae'r Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol yn goruchwyllo ymgysylltiad ar lefel portffolios ac yn cynnig llwybr uwchgyfeirio ar gyfer materion o bwysigrwydd strategol. Bydd uwch swyddogion ym mhob un o'r pedair llywodraeth hefyd yn darparu trosolwg a

sicrwydd ar y cyd, gan gyfarfod yn rheolaidd i oruchwylio'r gwaith o sefydlu Grwpiau Rhyngweinidogol, lle nad ydynt yn bodoli ar hyn o bryd, yn ogystal â darparu mecanwaith ar gyfer gwella ansawdd yr ymgysylltu. Byddwn yn parhau i weithio i ddylanwadu ar y ffocws, y gweithrediadau a'r ffyrdd o weithio drwy drefniadau cydysgrifenyddiaeth gyda'r llywodraethau eraill. Mae angen i Grwpiau Rhyngweinidogol weithredu yn unol â'r egwyddorion ar gyfer cysylltiadau rhynglywodraethol a dylai fod ganddynt gylch gorchwyl y cytunir arno; cyfarfodydd a drefnir ar y cyd gan swyddogion polisi o'r pedair llywodraeth; agendâu y cytunir arnynt rhwng y llywodraethau; trefniadau cylchdroi cadeiryddion (yn ogystal â lleoliadau, os oes angen cyfarfodydd wyneb yn wyneb) fel arferion safonol. Os daw anawsterau i'r amlwg, byddwn yn codi'r rhain ar lefel swyddogion, lefel Gweinidogion, y Pwyllgor Sefydlog ac, os oes angen, yn y Cyngor. Byddwn yn parhau i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Senedd yn unol â'n hymrwymiad i dryloywder ac atebolrwydd mewn perthynas â chysylltiadau rhynglywodraethol.

O ran y Grŵp Rhyngweinidogol ar Gysylltiadau'r DU a'r UE, rydym wedi'i gwneud yn glir ein bod yn disgwyl cael hysbysiad priodol o bob cyfarfod rhynglywodraethol o'r fath, yn unol â'r egwyddorion y cytunwyd arnynt yn yr Adolygiad o Gysylltiadau Rhynglywodraethol. Mae swyddogion Llywodraeth Cymru yn cyfarfod bob pythefnos ag Ysgrifenyddiaeth UE Llywodraeth y DU a'r Llywodraethau Datganoledig eraill, a thrwy hyn byddwn yn parhau i geisio sicrhau bod cyfarfodydd y Grŵp Rhyngweinidogol yn y dyfodol yn gweithredu yn unol â'r egwyddorion hyn.

5. A allwch chi nodi sut y bydd Grŵp Rhyngweinidogol y Cytundeb Masnach a Chydweithredu yn rhyngweithio â fforymau a sefydlwyd gan y Cytundeb ac yn cyfathrebu â nhw? Er enghraifft, a fydd yn trefnu ei amserlen cyfarfodydd i gyd-fynd â chyfarfodydd Cytundeb Masnach a Chydweithredu?

Nid yw Cylch Gorchwyl y Grŵp Rhyngweinidogol hwn wedi'i gwblhau na'i gymeradwyo eto, ond y bwriad ar hyn o bryd yw y dylai'r Grŵp anelu at gyfarfod yn rheolaidd, gan gynnwys cyn cyfarfodydd y Cyngor Partneriaeth a Chyd-bwyllgor y Cytundeb Ymadael. Bydd hyn yn galluogi Gweinidogion Datganoledig i drafod gyda gweinidogion cyfatebol Llywodraeth y DU y materion sy'n debygol o gael eu hystyried yn y cyfarfodydd hyn, a cheisio sicrhau bod buddiannau datganoledig yn cael eu cynrychioli yn safbwyntiau'r DU mewn cyfarfodydd Cytundeb Masnach a Chydweithredu. Gellir trafod materion perthnasol hefyd mewn cyfarfodydd Grŵp Rhyngweinidogol sy'n benodol i bortffolio neu gyfarfodydd lefel swyddogion.

6. Gwnaethom drafod a yw'r strwythurau rhynglywodraethol newydd yn darparu ar gyfer cyfranogiad digonol gan Lywodraeth Cymru mewn polisi rhyngwladol. A allwch chi nodi eich dealltwriaeth o sut y bydd y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol a'r grwpiau rhyngweinidogol amrywiol yn gweithio gyda'i gilydd i ddarparu arolygiaeth pedair llywodraeth ar bolisi rhyngwladol?

Mae'r Adolygiad o Gysylltiadau Rhynglywodraethol yn cydnabod pwysigrwydd ymgysylltu ar faterion rhyngwladol yn sgil yr effaith ar gyfrifoldebau datganoledig.

Mae yna ddau Grŵp Rhyngweinidogol sy'n canolbwyntio ar faterion rhyngwladol – y Grŵp Rhyngweinidogol Masnach i drafod cytundebau â phartneriaid masnachu newydd y DU, a Grŵp Rhyngweinidogol Gweithredu'r Cytundeb Masnach a Chydweithredu'r DU a'r UE. Gall y Grwpiau Rhyngweinidogol adrannol hefyd ystyried ymgysylltu a chytundebau rhyngwladol lle mae cyfrifoldebau datganoledig dan sylw.

Bydd y Grŵp Rhyngweinidogol newydd ar Gysylltiadau'r DU a'r UE yn fforwm ar gyfer trafod materion sy'n ymwneud â'r Cytundeb Masnach a Chydweithredu a'r Cytundeb Ymadael, ond mae Llywodraeth y DU wedi nodi bod materion diplomyddol ehangach sy'n ymwneud â materion rhyngwladol y DU y tu allan i gwmpas y Grŵp Rhyngweinidogol hwn.

O ran ymgysylltu â Llywodraeth y DU ar negodi Cytundebau Masnach Rydd newydd, roedd strwythurau eisoes wedi'u sefydlu a oedd yn galluogi Llywodraeth Cymru i ymgysylltu, ar lefel swyddogion a lefel Gweinidogion. Er bod lle i wneud gwelliannau o hyd mewn rhai elfennau o'r broses ymgysylltu hon, mae'r rhain yn ymwneud â natur yr wybodaeth a rennir â ni, yn hytrach na'r strwythurau ymgysylltu eu hunain. Mae'r Fforwm Gweinidogol ar gyfer Masnach wedi bod ar waith ers sawl blwyddyn ac mae'n rhoi cyfle i Weinidogion y Llywodraethau Datganoledig ymgysylltu ar Bolisi Masnach y DU. Fodd bynnag, nid yw Cylch Gorchwyl y Fforwm Gweinidogol ar gyfer Masnach erioed wedi cael ei gytuno'n ffurfiol. Gan fod yr Adolygiad o Gysylltiadau Rhynglywodraethol bellach wedi'i gwblhau, bydd Cylch Gorchwyl y Fforwm Gweinidogol ar gyfer Masnach yn cael ei ailystyried ac mae trafodaethau wedi dechrau gyda Llywodraeth y DU a'r llywodraethau datganoledig eraill ynghylch y ffordd orau o gysoni Cylch Gorchwyl y Fforwm Gweinidogol ar gyfer Masnach â'r egwyddorion ar gyfer Cysylltiadau Rhynglywodraethol.

Gall y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol ystyried materion rhyngwladol trawsbynciol a strategol ehangach. Gall hefyd gynnig llwybr uwchgyfeirio ar gyfer materion rhyngwladol na ellir mynd i'r afael â nhw'n ddigonol yn y Grŵp Rhyngweinidogol perthnasol, neu gyfarfodydd dwyochrog, neu sy'n gofyn am drosolwg strategol pellach ar draws sawl maes polisi.

Mae'r Adolygiad o Gysylltiadau Rhynglywodraethol hefyd yn nodi y gall y Swyddfa Dramor, y Gymanwlad a Datblygu arwain, yn uniongyrchol, ymgysylltiad a chytundebau rhyngwladol sydd y tu allan i gylch gwaith y Pwyllgor Sefydlog neu Grŵp Rhyngweinidogol perthnasol, naill ai'n ddwyochrog neu'n amlochrog yn ôl yr angen. I gefnogi hyn, mae cyfarfodydd rheolaidd ar lefel uwch swyddogion rhwng y Swyddfa Dramor, y Gymanwlad a Datblygu a'r llywodraethau datganoledig wedi'u sefydlu.

7. Gwnaethom drafod y broses rynglywodraethol newydd ar gyfer datrys anghydfodau. A allech gadarnhau a oes gan Lywodraeth Cymru, neu a fydd ganddi, feini prawf mewnol ar gyfer penderfynu sut a phryd y dylid ceisio uwchgyfeirio materion drwy'r broses rynglywodraethol newydd ar gyfer datrys anghydfodau? Os oes meini prawf o'r fath yn bodoli, a allwch roi'r manylion i ni?

Mae'r mecanwaith arfaethedig ar gyfer osgoi a datrys anghydfodau yn amlinellu hawl pob llywodraeth i atgyfeirio ac uwchgyfeirio anghydfod, ac mae'n gofyn am drefniadau ar gyfer cadeirio ac ysgrifenyddiaeth annibynnol. Mae'n cynnwys rhagdybiaeth o fewnbwn annibynnol, naill ai trwy gyngor neu gyfryngu, a gwell tryloywder i helpu gwaith craffu deddfwrfeydd ac ymgysylltu â rhanddeiliaid.

Mae sbarduno anghydfod ffurfiol yn gam sylweddol i'w gymryd ac fel arfer dylid ei ystyried fel y dewis olaf, ar ôl gwneud pob ymdrech bosibl arall i ddatrys yn foddhaol fater neu anghytundeb sy'n dod i'r amlwg. O'r herwydd, byddai ein dull gweithredu cyn sbarduno anghydfod ffurfiol fel arfer yn cynnwys nifer o gamau pwysig, gan gynnwys:

- Defnyddio'r holl fecanweithiau rhynglywodraethol ar lefel portffolios sydd ar gael i osgoi a datrys anghydfodau, gan gynnwys Grwpiau Rhynglywodraethol ac unrhyw drefniadau o ran Fframwaith Cyffredin;

- Adolygiad mewnol gan uwch swyddogion Llywodraeth Cymru i ystyried y camau a gymerwyd hyd at y pwynt hwnnw i ddatrys y materion, ac ystyried y sefyllfa yng nghyd-destun y broses Cysylltiadau Rhynglywodraethol ar gyfer datrys anghydfodau, ac unrhyw feini prawf neu ganllawiau gan yr ysgrifenyddiaeth sefydlog, gan gynnwys y meini prawf cymhwysedd a nodir yn yr Adolygiad o Gysylltiadau Rhynglywodraethol;
- Sicrhau cytundeb Gweinidog y portffolio, y Cwnsler Cyffredinol, y Gweinidog Cyllid (ar gyfer anghydfodau cyllid) a'r Prif Weinidog a fydd yn ystyried rhinweddau'r achos yng nghyd-destun y mater penodol a'r cysylltiadau rhynglywodraethol cyffredinol.

8. Gwnaethom drafod yn fyr fwrriad Llywodraeth y DU i fwrw ymlaen â'r Bil Cymwysterau Proffesiynol, er na roddwyd cydsyniad deddfwriaethol gan y Senedd na chan Senedd yr Alban. Fel y'i nodwyd gan Weinidog y Gymraeg ac Addysg yn ei lythyr atom dyddiedig 8 Mawrth, ac fel y gwnaethoch gydnabod yn ystod y cyfarfod, mae hyn yn torri confensiwn cydsyniad deddfwriaethol. Nid oedd yn glir o'r sesiwn a ydych o'r farn y byddai'r mater hwn, neu unrhyw fater tebyg yn y dyfodol, yn cael ei ddwyn gan Lywodraeth Cymru drwy'r prosesau newydd ar gyfer datrys anghydfodau. Byddem yn croesawu eglurhad ar y pwynt hwn.

Yng nghyfarfod y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol ar 23 Mawrth, pwysleisiodd y Prif Weinidog a minnau fod yn rhaid i Lywodraeth y DU barchu Confensiwn Sewel yn briodol. O ganlyniad, cytunwyd y byddai swyddogion yn gwneud gwaith ar y cyd ar egwyddorion i leihau, os nad dileu, wahaniaethau yn yr ymagwedd at Gonfensiwn Sewel. Rwy'n cynnig ein bod yn gweld sut y mae'r gwaith ar y cyd hwn yn mynd rhagddo yn y lle cyntaf, ond mae pob opsiwn yn parhau dan ystyriaeth.

9. Gwnaethoch alw'r broses datrys anghydfod ddiwygiedig yn welliant aruthrol ac yn arloesol. Sut y byddwch yn monitro pa mor dda y mae prosesau rhynglywodraethol newydd yn gweithio, a pha gamau y byddwch yn eu cymryd os teimlwch nad ydynt yn cael eu dilyn?

Bydd yr Ysgrifenyddiaeth Cysylltiadau Rhynglywodraethol yn gyfrifol am sicrhau tryloywder gweithrediadau Cysylltiadau Rhynglywodraethol megis rhannu cyfathrebiadau ar y cyd ar gyfer y Cyngor a'r Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol. Mae hefyd yn ofynnol i'r Ysgrifenyddiaeth lunio adroddiad blynyddol o weithgarwch rhynglywodraethol. Bydd hyn yn cynnwys unrhyw faterion sy'n mynd drwy'r mecanwaith osgoi a datrys anghydfodau a, chan barchu natur gyfrinachol rhai materion, bydd pob llywodraeth yn rhannu hyn â'u deddfwrfa. Byddwn yn ategu hyn drwy ein gwaith monitro ac adrodd ein hunain fel sy'n ofynnol gan ein Cytundeb Cysylltiadau Rhyngsefydliadol â'r Senedd. Pan fo gennym unrhyw bryderon ynghylch y prosesau a'r gweithdrefnau rhynglywodraethol, byddwn yn codi'r rhain yn uniongyrchol gyda'r Ysgrifenyddiaeth ac ar lefel uwch swyddogion, neu drwy'r strwythurau Gweinidogol Cysylltiadau Rhynglywodraethol gan gynnwys y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol, y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol ar Gyllid, neu'r Cyngor.

Deddfu ar gyfer Cymru

10. Mewn llythyr atom dyddiedig 17 Ionawr 2022, dywedsoch fod angen cydbwysu “amddiffyn y setliad datganoli sydd ohoni, hyd y gellir, a’r egwyddor y dylem ddeddfu ein hunain yma yng Nghymru, â’r cyfleoedd a all godi i wella’r gyfraith ar gyfer dinasyddion Cymru.” Sut mae Llywodraeth Cymru yn mynd ati i bwysu a mesur gwrthdaro rhwng y ffactorau hyn?

Mae'r penderfyniad terfynol ynghylch a ddylid argymell cydsyniad y Senedd i Fil y DU fel arfer yn golygu ystyried amrywiaeth o ffactorau cyfansoddiadol a gwleidyddol, ffactorau o ran polisi a ffactorau eraill, a gall y rhain wrthdaro weithiau.

O ganlyniad, er y bydd yr egwyddorion y cytunwyd arnynt gan y Cabinet ym mis Hydref 2021 yn darparu'r sail ar gyfer penderfyniadau o'r fath, rhaid inni gydnabod y byddant yn cael eu rhoi ar waith yng nghyd-destun trafodaethau sy'n aml yn gymhleth ac yn hylifol, ac weithiau bydd angen ystyried y posibilrwydd o gyfaddawdu er mwyn sicrhau ein hamcanion polisi cyffredinol.

Sicrhau'r canlyniadau gorau posibl i bobl Cymru, yn unol â'n blaenoriaethau, yw ein nod wrth ystyried deddfwriaeth. Felly, rydym yn penderfynu beth yw'r ffordd orau o wneud hynny drwy ddeddfwriaeth y Senedd a Senedd y DU, gan ystyried blaenoriaethau a chapasiti ein rhaglen ddeddfwriaethol ein hunain a hefyd y cyfleoedd a'r risgiau posibl sy'n deillio o raglen ddeddfwriaethol Llywodraeth y DU.

Pe na baem ond yn cyflawni ein blaenoriaethau drwy ddeddfwriaeth y Senedd, yn hytrach na mynd ar drywydd set ehangach o flaenoriaethau drwy'r ddwy raglen ddeddfwriaethol, byddem yn cyflawni llai ar gyfer pobl Cymru. Fodd bynnag, pan fyddwn yn ystyried derbyn neu ddefnyddio'n rhagweithiol ddeddfwriaeth Llywodraeth y DU i gyflawni ein hamcanion polisi, bydd ein hymrwymiad i amddiffyn y setliad datganoli a'n hegwyddorion yn parhau i lywio ein dull gweithredu.

11. Sut mae penderfyniad Llywodraeth Cymru i geisio cydsyniad ar gyfer Biliau'r DU mewn meysydd datganoledig fel diwygio cyfraith lesddaliad a diogelwch adeiladau'n gydnaws ag egwyddor Llywodraeth Cymru y dylai deddfwriaeth sylfaenol mewn meysydd datganoledig gael ei deddfu gan y Senedd?

Ein man cychwyn o hyd yw y dylai deddfwriaeth sylfaenol mewn meysydd datganoledig gael ei deddfu gan y Senedd. Fodd bynnag, mae amgylchiadau lle mae'n synhwyrol ac yn fanteisiol ceisio darpariaeth, a fyddai o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, ar gyfer Cymru ym Miliâu Senedd y DU, gyda chydsyniad y Senedd, a bydd amgylchiadau o'r fath yn parhau i ddigwydd.

Ym mis Hydref 2021, ysgrifennais at y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad yn nodi ein meini prawf ar gyfer pennu o dan ba amgylchiadau y byddem yn ystyried defnyddio Bil y DU i arfer pwerau ar gyfer Cymru. Yn gryno, byddem yn ystyried defnyddio Bil y DU pan ellir newid y gyfraith yn gyflymach nag y gallem ni ei newid yn ein rhaglen ddeddfwriaethol ein hunain a phan fo'n synhwyrol i'r gyfundrefn reoleiddio fod yn debyg ar draws Cymru a Lloegr. Fel y nodwyd eisoes, mae'r penderfyniad terfynol ynghylch argymell cydsyniad ar gyfer Bil y DU fel arfer yn golygu ystyried amrywiaeth o ffactorau, a all wrthdaro weithiau.

Rhodddwyd ein hegwyddorion ar waith yn gyson mewn perthynas â'n penderfyniadau ar ddiwygio lesddaliadau a diogelwch adeiladau. Mewn perthynas â'r ddau Fil yn y meysydd hynny, roedd manteision sylweddol ar gael drwy gadw cyfraith gyffredin, gan ddefnyddio cyfleoedd deddfwriaethol amserol Senedd y DU yn hytrach na chyflwyno deddfwriaeth gan y Senedd (a fyddai wedi cael effaith ar y rhaglen ddeddfwriaethol bresennol gerbron y Senedd), a chyfraniad sylweddol gan Lywodraeth Cymru tuag at ddatblygu cynigion (er enghraifft, y cydweithio â phrosiectau diwygio lesddaliadau Comisiwn y Gyfraith).

12. A allwch egluro'r pwynt yn eich datganiad yn y Cyfarfod Llawn ar 15 Chwefror nad yw nifer y memoranda cydsyniad deddfwriaethol "o fewn dewis Llywodraeth Cymru"?

Er y bydd yna Filiau'r DU yr ydym yn gofyn am ddarpariaeth ynddynt, bydd yna Filiau hefyd lle rydym o'r farn bod yna ddarpariaethau o fewn cymhwysedd y Senedd nad ydynt wedi bod yn destun ceisiadau o'r fath.

Yn y Chweched Senedd hon, ac ers dechrau sesiwn newydd Senedd y DU ym mis Mai, rydym wedi gosod memoranda cydsyniad deddfwriaethol, gan gynnwys memoranda atodol, ar 19 o Filiau'r DU. Mae'r nifer mawr o femoranda cydsyniad deddfwriaethol cychwynnol ac atodol sydd wedi'u gosod gan Lywodraeth Cymru yn dangos faint o ddeddfwriaeth sy'n dod gan Lywodraeth y DU, a hefyd gymaint y mae Llywodraeth y DU neu Senedd y DU yn diwygio'r ddeddfwriaeth yn ystod ei hynt drwy Senedd y DU.

13. Gofynnodd Gweinidog y Gymraeg ac Addysg am ddiwygiad i'r Bil Cymwysterau Proffesiynol i'r perwyl na fydd Gweinidogion y DU yn gallu defnyddio'r pwerau yn y Bil i wneud rheoliadau sy'n diwygio Deddf Llywodraeth Cymru 2006. Ar y llaw arall, nid yw'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol wedi mynd ar drywydd diwygiad tebyg i bŵer galluogi tebyg yn y Bil Iechyd a Gofal. Beth yw eich barn am y ddau ddull gwahanol, a pha un o'r dulliau hyn sy'n cyd-fynd ag egwyddorion Llywodraeth Cymru ar gyfer Biliau'r DU?

Nid wyf o'r farn bod gwrthdaro yma; mae pob Bil gan y DU yr ydym yn ymdrin ag ef yn wahanol a rhaid ei ystyried yn unigol. Anelir at ddull cyson o ymdrin â chymalau tebyg ar draws Biliau, ond ar gyfer pob Bil mae angen cydbwysio materion gwahanol a dod i gytundebau y cytunir arnynt.

Mae'r Bil Cymwysterau Proffesiynol yn parhau i roi'r pŵer i'r Arglwydd Ganghellor a'r Ysgrifennydd Gwladol ddeddfu mewn meysydd sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, heb unrhyw ofyniad i gael cydsyniad Gweinidogion Cymru. Mae hyn yn effeithio'n uniongyrchol ar ofod polisi yn y dyfodol, rheoleiddwyr Cymru a'r proffesiynau y maent yn eu rheoleiddio. Mae hyn yn effeithio'n sylweddol ar y dull a fabwysiadwyd gennym, ac rydym wedi gweithio gyda Llywodraeth y DU i bwysleisio ein pryderon ynghylch y pwerau cydredol yn y Bil, ac wedi egluro droeon fod yn rhaid eu diwygio i adlewyrchu pwerau Gweinidogion Cymru mewn meysydd lle mae cymhwysedd wedi'i ddatganoli.

Gwnaed y penderfyniad i argymhell cydsyniad y Senedd i'r darpariaethau diwygio canlyniadol ym Mil Iechyd a Gofal y DU yn dilyn llawer o ystyriaeth. Roedd y penderfyniad yn seiliedig ar sicrwydd a roddwyd gan Lywodraeth y DU ynglŷn â'r defnydd arfaethedig o'r pwerau, enghreifftiau a welwyd o'r defnydd tebygol o'r pwerau (er enghraifft, newid enwau sefydliadau yn Lloegr y cyfeirir atynt yn neddfwriaeth Cymru lle mae swyddogaethau wedi'u trosglwyddo) a'r datganiad gerbron y blwch dogfennau a wnaed yn Nhŷ'r Arglwyddi ar 9 Chwefror gan yr Arglwydd Kamall. Nodwyd hyn yn y Memorandwm Cydsyniad

Deddfwriaethol Atodol (Memorandwm Rhif 3) a llythyrau'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol i'r Pwyllgor ar 14 a 28 Chwefror.

Nid yw Llywodraeth y DU yn ystyried bod y cymalau diwygio canlyniadol o fewn cymhwysedd y Senedd (nid oeddem ni'n rhannu'r farn hon) a gwnaeth Llywodraeth y DU hi'n glir mewn trafodaethau nad oedd yn barod i ddileu na diwygio'r cymalau. Mae Llywodraeth y DU wedi cadarnhau'n benodol nad oes ganddi unrhyw gynlluniau i ddefnyddio'r pwerau, sy'n ganlyniadol i'r Bil, i ddiwygio Deddf Llywodraeth Cymru 2006.

Cawsom gonsesiynau sylweddol ar gyfer Cymru yn y Bil hwn ac roedd yn amlwg, o ystyried y sicrwydd a roddwyd gan Lywodraeth y DU a'r ymrwymiad a wnaed gerbron y blwch dogfennau, fod peidio â chael y consesiynau mewn rhannau eraill o'r Bil yn peri mwy o risg i Gymru na'r risg yn sgil y cymalau diwygio canlyniadol.

14. Pa gamau y mae Llywodraeth Cymru yn eu cymryd i symud ymlaen â diwygio'r broses cydsyniad deddfwriaethol fel y'i nodir yng Nghynnig 5 o Diwygio ein Hundeb: Cydlywodraethu yn y DU?

Amlygodd y Prif Weinidog a minnau yr achosion annerbyniol o dorri Confensiwn Sewel yng nghyfarfod diweddar y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol. Fel y nodwyd yn Natganiad Ysgrifenedig y Prif Weinidog i Aelodau ar ôl y cyfarfod, tynnodd y Prif Weinidog sylw'r Cadeirydd at lythyr diweddar gan Gadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad ynglŷn â'r defnydd o ddeddfwriaeth y DU. Yn ogystal, anogodd ystyriaeth o ddifrif o adroddiad ac argymhellion Pwyllgor Cyfansoddiad Tŷ'r Arglwyddi ar y Confensiwn. Yn gysylltiedig â hyn, galwom am i Gonfensiwn Sewel gael ei godeiddio, ac i fecanweithiau adrodd i'r Seneddau unigol gael eu cryfhau. Tanlinellais bwysigrwydd ymgysylltu'n gynnar ar Filiau'r DU yn y dyfodol. Fel y nodir uchod, o ganlyniad i'r drafodaeth yn y Pwyllgor Sefydlog, gofynnwyd i swyddogion gymryd camau dilynol ar hyn a gweithio ar egwyddorion i leihau, os nad dileu, wahaniaethau mewn dulliau gweithredu. Rydym yn dal i gredu mai rhoi sail statudol a thraddodadwy i Gonfensiwn Sewel yw'r ffordd fwyaf priodol o hyd o ddiogelu'r setliad datganoli a diogelu'r Deyrnas Unedig a byddwn yn parhau i bwysleisio'r pwynt hwn.